اکران

رضایت تهیه‌کننده از فروش ضعیف

سازوکار غیرطبیعی تولید و پخش فیلم‌ها، یکی از آسیب‌های جدی سینمای ایران در این سال‌هاست. سازوکاری که باعث شده در مورد تعداد قابل توجهی از فیلم‌ها، میزان اســـتقبال مخاطبان اهمیت چندانی برای سازندگان اثر، نداشـــته باشد. نمونه مثال زدنی‌اش هم رضایت تهیه‌کننده «نمور» از فروش ضعیف فیلم است. یاسر جعفری، تهیه‌کننده فیلم سینمایی «نمور» به کارگردانی داوود بی‌دل در گفت‌وگو با مهر درباره وضعیت اکران و فروش این فیلم سینمایی در هفته‌های اخیر توضیح داد: واقعیت این است که ما از ابتدا انتظار فروش چندان عجیب و غریبی را از این فیلم نداشتیم چرا که «نمور» بیشـــتر برای ما جنبه جشنواره‌ای داشت که این حضور هم برای ما محقق شد. درباره شرایط نامناسب اکران فیلم اما در روزهای اخیر شرایطی پیش آمده که سینما هم از آن ضربه خورده و شاهد رکودی در همه ســـینماها هستیم. فیلم «نمور» به‌صورت کج‌دار و مریز در حال اکران است و احتمالاً نمایش آن تا یک هفته دیگر هم در سینماها ادامه داشته باشد. در عین حال افرادی که فیلم را دیده‌اند، مستند به ملاحظات میدانی خودم طی حضور در سینماهایی که فیلم در آنها در حال اکران است، از آن راضی بوده‌اند و شاهد بازخوردهای مثبتی از اکران فیلم هستیم. داستان فیلم، مخاطب را با خود درگیر می‌کند. تهیه‌کننده «نمور» ضمن اشـــاره مجدد به اینکه انتظار فروش میلیاردی از این فیلم نداشته اســـت، ادامه داد: «ما اگر به‌دنبال فروش و گیشه بودیم، یک فیلم کمدی می‌ساختیم. درباره «نمور» جنبه جشنواره‌ای و اعتباری فیلم بیشـــتر برای‌مان حائز اهمیت بود. این فیلم راه همواری را در جشـــنواره فجر طی کرد و به‌خوبی هم دیده شد. یک‌سری اتفاقات حاشیه‌ای هم باعث شد که فیلم بیشتر بر سر زبان‌ها بیفتد. بعدها هم به‌رغم تراکم بالای فیلم‌های مانده در صف اکران، توانستیم فیلم را در سرگروه ملت به‌عنوان یکی از بهترین سرگروه‌های سینمایی پایتخت اکران کنیم. بعد از اکران سینمایی هم سراغ اکران آنلاین و عرضه آن در قالب وی‌اودی خواهیم رفت.»

مستند

«کنترپوان»، تصویری تازه از رکن‌الدین مختاری

رکن‌الدین مختاری به‌عنوان یکی از شخصیت‌های عجیب تاریخ معاصر ایران اســـت. او هم به‌عنوان رئیس شهربانی دوره رضا شاه شناخته شده است و هم او را به‌عنوان یکی از تأثیرگذارترین چهره‌های تاریخ موسیقی کشور می‌شناسیم. این ویژگی‌های متضاد از او شخصیتی عجیب و جذاب ساخته است که می‌تواند برای بسیاری از پژوهشگران سیاسی، هنری و روانشناسی سوژه قابل توجهی باشد. فیلم مستند سینمایی «کنترپوان» به کارگردانی محمد فرزین‌نیا به زندگی این شـــخصیت پرداخته و هر دو جنبه سیاسی و هنری او را در روایتی تاریخی موردتحلیل قـــرار می‌دهد. این فیلـــم به تازگی به‌صورت آنلاین اکران شده است.

فرزین‌نیا درباره اکـــران فیلمش به ایلنا می‌گوید: «این فیلم را با نیت اکران بر پرده سینما ساختیم و قصد داشتیم در گروه هنر و تجربه «کنترپوان» را اکران کنیم. من از اکران آنلاین این فیلم استقبال می‌کنم اما همچنـــان آرزوی اکـــران آن بر پرده سینماها را در حد محدود دارم و امیدوارم شرایطی فراهم شود که «کنترپوان» در گروه هنر و تجربه نیز اکران شـــود و قطعاً اقداماتی برای این اتفاق خواهیم داشت.»

او درباره انگیزه‌اش از ساخت این مستند می‌گوید: «تناقض و تضاد درونی ایـــن آدم بود که من را به پژوهش درباره این فرد ترغیب کرد و پس از تحقیق و پژوهش یکساله ساخت مستند را آغاز کردم.»

کتابخانه

تبدیل وضعیت ۵کتابخانه عمومی به کتابخانه کودک

معـــاون توســـعه کتابخانه‌ها و ترویـــج کتابخوانـــی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشـــور گفت: «نهـــاد کتابخانه‌های عمومی کشـــور یک رســـالت عمومی برای ترویج و ارتقای فرهنگ مطالعه در کتابخانه و مراکز عمومی کشـــور دارد و یکی از مخاطبان جدی ما در این‌بـــاره کودکان و نوجوانان هستند. فرزندان ما اغلب در سنین کودکی کتاب را دوست دارند و کتـــاب می‌خوانند؛ حتی گاهـــی برخی یک کتاب را چندین بار با اشـــکال متفـــاوت می‌خوانند.» محمد رضا هراتی تصریح کرد: «تبدیل وضعیـــت ۵کتابخانه عمومی به کتابخانه کودک در دســـت انجام اســـت که از این میان کارهای تبدیل وضعیت ۲کتابخانه نهایی شده است. ارسال بسته ویژه کودکان و نوجوان به ۱۳ کتابخانه کودک نیز در این ایام انجام می‌شود که شـــامل تعداد ۲۴۰ عنوان کتاب است. همچنین مصاحبه با برترین کتابداران و کتابخوانان کودک در فضای مجازی خواهیم داشت و جلسات گفت‌وگو با نویسندگان چند دوره جشنواره کتابخوانی رضوی در این ایام برپا می‌شود. جشنواره کتابخوانی رضوی هم مبنایی بر کار با کودک و نوجوان شده است.» معاون توسعه کتابخانه‌ها و ترویج کتابخوانی نهاد ادامه داد: «برگزاری نشســـت‌هایی درباره ادبیات کودک و نوجوان از دیگر برنامه‌ها است؛ چراکه ما در حوزه تألیف کتاب کودک و نوجوان کار زیادی داریم و بخش اعظم تولیدات ترجمه‌ای اســـت. انتشار کلیپ‌های معرفی کتاب کودک از دیگر اقدامات ما در این ایام اســـت. همچنین در جشنواره هدهد سفید، اشعاری استفاده شده که روی آنها موســـیقی تخصصی کودک قـــرار گرفته و ۹ کلیپ تصویری و صوتی با استفاده از همین مضامین اکران می‌شود. همچنین انتشار پادکست‌های کتاب کودک شامل قصه‌گویی و کتابخوانی هم یکی دیگر از اقدامات است.»

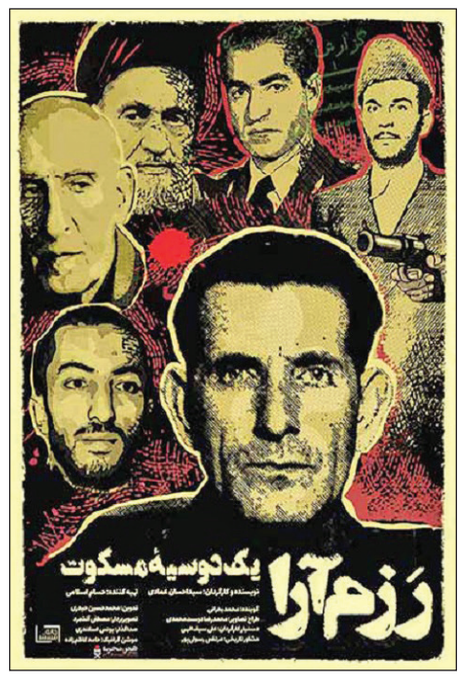

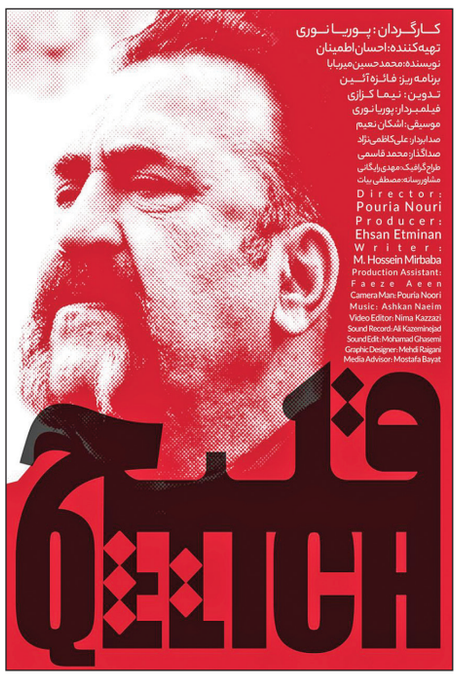

قلیچ، زرویای ناتمام، رزم آرا، یک دوسیه مسکوت، از جمله مستندهایی هستند که در اکران آنلاین مورد استقبال قرار گرفتند

اکران آنلاین دریچه‌ای به‌سوی گسترش مخاطبان

مستندسازان از اکران آنلاین فیلم‌هایشان استقبال می‌کنند

گزارش
شهاب مهدوی
روزنامه‌نگار

اسفند ۱۳۹۸ وقتی کرونا از راه رسید اکران فیلم در سالن‌های سینما عملا موضوعیتش را از دست داد. اکران آنلاین در چنین شرایطی به‌عنوان راهکاری برای دیده شـــدن فیلم‌های سینمایی مطرح شد. راهکاری از سر ناچاری برای فیلم‌های بلند سینمایی که راهی به پرده بزرگ سینما نداشتند در حالی که برای سینمای مستند، ماجرا شکل دیگری داشت. مستندسازان که همیشه درگیر مشکلات اکران عمومی فیلم‌هایشان بودند از اکران آنلاین استقبال کردند. وقتی فیلم‌های مستند حاضر در جشنواره سینما حقیقت هم به‌صورت آنلاین به نمایش درآمدند و دیده شدند، فعالان سینمای مستند استقبال بیشتری از این شیوه عرضه و نمایش فیلم‌ها کردند. در عصر پلتفرم‌ها و در شرایطی که ظرفیت سالن‌های کشور با تولیدات سینمایی انطباقی ندارد و همیشه انبوهی فیلم پشت خط اکران می‌مانند، اکران آنلاین می‌تواند فرصت مغتنمی برای فیلم‌های مستند باشد که معمولا جایگاه مناسبی در اکران عمومی نمی‌یابند.

اکران آنلاین مثل کارت عابر بانک

هر قـــدر کارگردان‌های فیلم‌های ســـینمایی - داستانی نسبت به اکران آنلاین بی‌علاقه هستند، مستندســـازان از این اکران استقبال می‌کنند و آن را فرصتی مغتنم برای دیده شـــدن آثارشان می‌دانند. به‌خصوص اینکه فیلم مستند، به‌سختی و صرفا از دریچه گروه هنر و تجربه امکان نمایش روی پرده بزرگ ســـینما را به‌دســـت می‌آورد و در چنین شـــرایطی اکران آنلاین فرصتی است برای گسترش مخاطبان ســـینمایی که معمولا در اکران مهجور واقع می‌شـــود. رضـــا عاطفی، کارگردان مســـتند «پدرم ایران، مـــادرم ایران» درباره تأثیر اکران‌های آنلاین بر افزایش مخاطبان سینمای مستند گفت: پس از کرونا روی آوردن به اکران‌های آنلاین اتفاقی اجتناب‌ناپذیر بود و نکته دیگری که این اواخـــر از مهم‌ترین رویکردهای انجمن کارگردانان ســـینمای مســـتند و مرکز گسترش سینمای مســـتند، تجربی و پویانمایی بوده، افزایش مخاطبان مســـتند است. هدف ما همیشه این بوده که مســـتند از میان مخاطبان خاص خود فراتر رفته و میان عموم مردم جا بیفتد. او ادامه داد: طرح «اکران حقیقت» مرکز گسترش نیز در این مدت توانست در میان مستندسازان و علاقه‌مندان به سینمای مســـتند موفق باشد اما همچنان برای ورود مخاطب عام به علاقه‌مندان به مستند راه باقی است. برای علاقه‌مندی عموم مردم به سینمای مســـتند باید آشنایی درستی با این گونه از ســـینما از طریق متولیان آن برای مردم رخ دهد و جایی مانند مرکز گسترش باید پایگاه‌های اجتماعی که مردم بیش از همه با آنها در ارتباط هستند را شناسایی و از آن طریق مردم را با سینمای مستند آشنا کند. به هر صورت مردم تا ندانند که چنین امکانی برای تماشای مستند شـــکل گرفته اســـت علاقه‌مند به تماشای آثار سینمای مستند نمی‌شـــوند. این مستندساز در ادامه صحبت‌های خود درباره اکران‌های آنلاین، بیان کرد: اکران‌های آنلاین مانند کارت عابر بانک می‌ماند، زمانی مردم ورود این کارت‌ها و تراکنش از آن طریق را به رسمیت نمی‌شناختند اما امروز عضوی غیرقابل حذف از کیف پول مردم اســـت. درباره نمایش آثار به‌صـــورت آنلاین نیز از زمانی که پلتفرم‌ها پا به این عرصه گذاشته‌اند، راه برای گســـترش مخاطبان آن به‌ویژه در حوزه مستند باز اســـت. امروز مردم بیش از پیش اکانت‌های پلتفرم‌های شـــبکه نمایش خانگی را خریداری می‌کنند و مخاطب آثار آنها هستند، حتی شاید بیشتر از تلویزیون و اگر دقت کنیم خواهیم دید که در این پلتفرم‌ها آثار سینمای ایران و دنیا در هرگونه‌ای چقدر با بســـته‌بندی‌های درست به مخاطب ارائه می‌شود.

ظرفیتی به نام اکران آنلاین

مدیر پردیس ســـینما آزادی نیز معتقد اســـت اکران‌های آنلاین می‌توانـــد مفید و کمک‌کننده باشد اما این شـــیوه ارائه آثار درســـت و با برنامه نیســـت چرا که یک اثر یا باید اکران آنلاین شود یا به سالن ســـینما برود. ســـجاد نوروزی درباره شـــرایط اکران‌های آنلاین و تأثیـــر آن بر بهبود وضعیت سینما گفت: این نکته مهم است که ابتدا باید بدانیم نگاه ما نسبت به مسئله اکران و توزیع آثار چگونه است. در سینمای ایران عمده آثار در بخش خصوصی تولید می‌شود و متأسفانه برنامه مشخص، مدون و حساب شده‌ای درباره نمایش و توزیع آثار را ما شاهد نیستیم و فکر می‌کنم حتی در نهادهای صنفی که در ســـینما داریم نیز نگاه تخصصی به موضوع اکران فیلم‌های ســـینمایی وجود ندارد. در نهایت به‌دلیل نبود برنامه‌ای برای اکران، هر تصمیمی بـــرای نمایش یک اثر گرفته می‌شـــود و هر فیلمی که توانایی اکران در هر دو حالت آنلاین و غیرآنلاین یا هر حالتی که دوست دارد، پیش می‌برد. این مدیر سینمایی درباره نگاه علمی که می‌توان به مســـئله اکران‌های آنلاین داشت، عنوان کرد: اگر بخواهیم علمی و تخصصی به این موضوع نگاه کنیم؛ توزیع، اکران و تبلیغات زنجیره‌ای بـــه هم پیوســـته‌اند و در کمپانی‌های بزرگ بودجه تبلیغات برابر با بودجه تولید است تا درنهایت با یک برنامه نظام‌مند یک اثر به سوددهی اقتصادی برسد که بخشی از آن اکران در سینما، بخشی فروش حق نمایش اثر به‌صورت آنلاین و موارد دیگر است. اما متأسفانه این را باید بپذیریم که امروز ما به این قاعده نظام‌مند و حساب شده در توزیع آثار نرسیده‌ایم و چنین برنامه‌هایی نداریم. این نکته را باید بدانیم که اکران‌های آنلاین برای صنعت سینما مفیدند اما درصورتی که ما به این درک برسیم که چه آثاری مناسب اکران آنلاین اســـت و چه آثاری مناســـب اکران در سالن‌های سینماست. من معتقدم اینکه یک اثر هم در سینما اکران می‌شود و هم به اکران آنلاین می‌رود شیوه درستی نیســـت. به گفته نوروزی در میان تمامی این بحث‌ها نکته‌ای که از اهمیت بالایی برخوردار است و همیشه نسبت به آن بی‌توجهی می‌شود، ذائقه مخاطب است. مدیر سینما آزادی در بخش دیگری از صحبت‌های خود دربـــاره تأثیری که اکران‌های آنلاین بر سینمای مستند داشته است، توضیح داد: اکران‌های آنلاین به سینمای مستند کمک کرده است چراکه در تمام دنیا الزامی برای نمایش آثار مستند در ســـالن‌های سینما وجود ندارد و باید ظرفیت‌هایی وجود داشته باشد تا اثری به سالن سینما رود اما باز هم باید سلیقه و خواست مخاطب را درنظر گرفت؛ مسئله‌ای که بیش از هر موضوع دیگری باید مورد توجه قرار بگیرد. او ادامه داد: درنهایت منظور من از نیاز به‌وجود یک برنامه برای شکل‌های متفاوت نمایش آثار این است که باید یکسری پیشـــرفت‌های علمی و تئوریک در نظام توزیع فیلم‌ها رخ دهد مانند نظام بازاریابی، نظام جذب مخاطب و ... چراکـــه در این صورت است که توزیع معنا پیدا می‌کند؛ حال می‌خواهد آنلاین باشـــد یا غیرآنلاین. ما باید ابتدا بدانیم که آثار را چگونه به مخاطب ارائه دهیم به این معنی که هر اثری مناسب چه نوع نمایشی است. البته که این را هم باید بگویم این شـــیوه اکران آنلاین نیز ابداع ماست چراکه در هیچ کجای دنیا آثار را به این صورت اکران نمی‌کنند و افراد تنها با خرید اشتراک دوره‌ای یک پلتفرم به تمام آثار آن پلتفرم دسترسی پیدا می‌کنند. اکران آنلاین روند طبیعی و ماهیت سینمای ایران را تحت‌الشعاع قرار داده است. یک فیلم یا باید به اکران آنلاین رود و یا در سینماها اکران شود، این شیوه فعلی اکران آثار که شاهد آن هستیم صرفا برای درآوردن پول بیشتر است. شاید این گزاره درســـت باشد که مخاطب ســـینما کاهش یافته اما دلیل آن وجوه متفاوتی است که صنعت تفریح و سرگرمی پیدا کرده و من همچنان معتقدم محل تماشای فیلم سینمایی در سالن سینماست.

نگاهی به کتاب «باغ سالار جنگ» نوشته ترنس اودانل

از اورگن تا شیراز

نقد کتاب
یاور یگانه
روزنامه‌نگار

گزارش‌هـــای فرنگی‌هایی که راه‌شان به هر دلیلی سمت ایران افتـــاده و برای مدتـــی در این آب‌وخاک روزگار گذرانیده‌اند، بـــرای آگاهی از طرز تلقی آنها درباره ایران و ایرانی مهم اســـت. این گزارش‌ها، فارغ از اینکه چقدر در بازنمایی درست و کامل این سرزمین و مردمش موفق و بی‌اعوجاج‌اند، راهی برای شناخت ذهنیت نویسندگان آنهاست. نویسندگان این گزارش‌ها که از ملیت‌ها و سرزمین‌های مختلف بوده‌اند، با پیشینه‌های تاریخی، تربیتی و فکری متفاوتی درباره ایران دست به قلم برده‌اند و دیده‌ها و شنیده‌های‌شان را از صافی ذهن خود عبور داده‌اند. از این روست که باید گفت این گزارش‌ها صرفا نه بازتابی تمام‌وکامل از روزگار رفته مردم، بلکه آمیخته به طرز تلقی نویسندگان‌شان از ابعاد مختلف زندگی است. کتاب «باغ سالار جنگ» نوشته ترنس اودانِل با ترجمه کمال فهیم که به تازگی بعد از سال‌ها از سوی انتشارت فرهنگ معاصر تجدید چاپ شده است، نمونه درخور توجهی از این دست گزارش‌هاست.

ترنس اودانل مورخ و محققی اهل ایالت اورگن آمریکا بود که ۲۵سال از عمرش را به سفر و سیاحت گذراند. در پیشگفتار مترجم آمده که «دلیل ســـفر مهاجرت‌گونه او از آمریکا در سال ۱۹۵۰، انزجارش از محاکمات زمان مک‌کارتی و جو نژادپرســـتی رایج در آمریکای آن روزگار بود.» اودانل در ســـال ۱۹۵۷ به ایران رسید و ۱۵سال در آن سکونت داشت. به نوشـــته مترجم، اودانل «ابتدا در انجمن ایران و آمریکا به تدریس زبان انگلیسی پرداخت. ۷سال در کانون فرهنگی اداره اطلاعات آمریکا در اصفهان خدمت کرد. سال‌ها در دانشگاه‌های اصفهان و شیراز زبان انگلیسی تدریس کرد. در اوایل سال‌های دهه ۱۹۶۰ «باغ ســـالار جنگ» را که باغ میوه بزرگی بیرون شـــیراز بود اجاره کرد و ۱۰سال در آنجا زیســـت و از محل فروش میوه باغ امرار معاش می‌کرد. در سال ۱۹۷۱ که صاحب باغ برای ویلاسازی تصمیم به تخریب باغ گرفت، ترنس اودانل ناچار به ترک باغ شد و یک سال بعد به ایالات متحده بازگشت.» همانطور که استاد باستانی پاریزی در مقدمه کتاب نوشته، وجه تمایز کتاب خاطرات اودانل از نمونه‌های مشابه این اســـت که اودانل ســـال‌ها در متن زندگی ایرانی ـ آن‌هم یک زندگی روستایی ـ کار و زندگی کرده بود. نگاه اودانل، نگاه یک سیاح جهانگرد نیست؛ نگاه کسی است که زندگی‌اش ـ به‌رغم همه تفاوت‌های انسان غربی با انسان ایرانی ـ با راه و رسم ایرانیان عجین شده است. به قول مرحوم باســـتانی پاریزی، اودانل «غیر از آنهاست که در خوابگاه‌های اختصاصی و رزیدانس‌های سفارتخانه‌های خود می‌خفته‌اند و با استفاده از گزارش سُفرا و کارگزاران آنها، با حضور در چند مراسم معمولی و عادی در یک شهر، آن هم نه روستا، مطالبی از خلقیات مردم این مملکت درک می‌کرده‌اند.» اودانل خود نوشته: «در سال ۱۹۵۷ به ایران سفر کردم؛ از سر کنجکاوی رفته بودم، اما به‌علت علاقه و دلبستگی فراوان ماندگار شدم.»

اودانل وقتی به شیراز می‌رسد، باغ سالار جنگ را که متعلق به یکی از لشکریان قاجار ملقب به سالار جنگ بوده و در گردش ایام به تاجری رسیده بوده، اجاره می‌کند و به وضعیت این باغ که زمانی از شکوه و زیبایی فراوانی برخوردار بوده، سروســـامانی می‌دهد. با اینکه باغ از شهر دور است، اما زیبایی آن و شکوه عمارت اصلی‌اش و نیز آرامش و طبیعت بکر اطراف آن از ابتدا مورد توجه اودانل قرار می‌گیرد. اودانل چنان باغ را با جزئیات تصویر می‌کند که می‌توان تصور کرد او از هر لحظه زندگی در آن باغ لذت فراوانی برده است. کار اصلی اودانل در این باغ که محصول اصلی‌اش انار بوده، رسیدگی به انارستان و چیدن و فروش محصول آن بوده است. دیگر محصولات باغ انگور، گردو، سیب، گلابی، آلو و به بوده است. اودانل با شگفتی از محصول دیگر باغ یاد می‌کند که گل نسترن بوده و از آن عرقی برای فروش به روستاییان تهیه می‌کردند. دامداری، صیفی‌کاری، نگهداری از کندوهای عسل، نجاری، هیزم‌شکنی، رسیدگی به گلخانه، تهیه انواع مربا و انبار کردن محصولات مختلف برای فصل زمســـتان دیگر کارهای باغ بوده‌اند. اودانل همه این امور را با مشارکت سرایدار باغ، ممدلی، انجام می‌داده است. بخش جالبی از کتاب به رابطه اودانل و ممدلی بازمی‌گردد. اودانل درباره نخســـتین برخوردش با ممدلی می‌نویسد: «... آنچه توجه من و درواقع هر کسی که ممدلی را می‌دید جلب کرد، لبخندش بود. لبخند ممدلی لبخند کسی بود که گویی تازه قدم به این دنیا گذاشته و لذت می‌برد. اما برای من، آن نخســـتین‌بار، لبخند ترسناکی بود که به‌نظر می‌رسید نشـــان‌دهنده معصومیتـــی عظیـــم و اعتمـــادی بی‌حدوحصر است. می‌خواستم سرش فریاد بزنم کـــه «مراقب باش! هشـــیار باش! فرار کن! قایم شـــو!» اما بعدها معلوم شد که در قضاوتم اشتباه کرده‌ام، زیرا ممدلی کاملا از عهده مراقبت از خود ـ و همچنین من ـ برمی‌آمد.» تفاوت‌هایی که میان برداشت این دو از زندگی وجود دارد، به طنز شوخ و شنگی راه می‌دهد که خواننده را حسابی سر شوق می‌آورد.

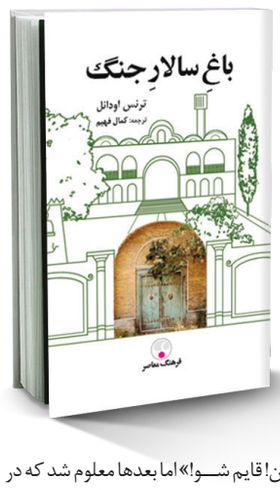

نکته مهمی که در نگاه اودانل به زندگی روستاییان ایران جلب توجه می‌کند، ارزش و احترامی اســـت که آنها برای طبیعت قائل بوده‌اند. این نوع رابطه انسان با طبیعت که توأم با احترام و شکرگزاری بوده، با شخصیت خود اودانل نیز همخوانی داشته که توانسته ۱۵سال در محیطی روستایی زندگی کند. از توصیفات اودانل از زندگی مردمی که در کنارشان روزگار گذرانده می‌توان دریافت طبیعت در نگاه او نیز از جایگاه والایی برخوردار بوده است. او چنان درختان، کوه‌ها، دشت‌ها، راه‌های ســـنگلاخ، مزارع و آســـمان را توصیف می‌کند که گویی در معبدی در حال ستایش طبیعت بوده است. مهم‌تر از آن، آمیختگی این طبیعت با راه و روش زندگی انسان ایرانی است که در نگاه او تکریم می‌شود. اودانل در کل معتقد است ایرانیان از نعمات زندگی به خوبی بهره می‌برند و مهمان‌نواز و جوانمرد و نرم‌خو و شـــوخ‌طبع هستند. در گزارشی که او از زندگی ایرانیان ارائه داده، این خصلت‌ها حاصل زندگی مسالمت‌آمیز ایرانیان با طبیعت توصیف شده است. اودانل که متولد سال ۱۹۲۴ بود، در سال ۲۰۰۱ در ایالت اورگن درگذشت.

سینما

شورای‌عالی سینما شاه‌کلیدی برای حل مشکلات سینما

هفته گذشته نخستین جلسه شورای‌عالی سینما در دولت سیزدهم با حضور محمد مخبر (معاون اول رئیس‌جمهور)، محمدمهدی اســـماعیلی (وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی)، محمد خزاعی (رئیس سازمان سینمایی) و دیگر اعضای این شورا تشکیل شد. شـــورایی که پس از سال‌ها دوباره شکل گرفته تا راهی برای حل مشکلات کلان سینما یافته شود.

۱۹ مهر ۱۴۰۰ محمد خزاعی - رئیس سازمان سینمایی - اعلام کرد که «شورای‌عالی سینما» پس از وقفه‌ای هشت ساله با تلاش‌ها و پیگیری‌های وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به‌زودی در عالی‌ترین ســـطح برگزار خواهد شد و در واقع نخستین جلسه آن با حضور ریاست‌جمهوری آذرماه ۱۴۰۰ برگزار می‌شود.

این خبر و تأکید بر احیای شـــورای‌عالی ســـینما به‌عنوان یکی از اهداف و برنامه‌های مهم مدیران جدید وزارت ارشاد در حوزه سینما بارها تکرار شـــد تا اسفند همان سال قبل، خبر رسید که هیأت وزیران با تشکیل «شورای سینما» با ریاست معاون اول رئیس‌جمهور موافقت کرده است.

اگر بخواهیم مروری بر راه‌اندازی شورای‌عالی سینما کنیم باید یادآوری کرد کـــه مهرماه ســـال ۱۳۸۸ بود که جواد شمقدری - معاون سابق سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اســـلامی - همزمان با معارفه خود از تشکیل شورای‌عالی سینما با حضور رئیس‌جمهور تا پایان سال ۸۸ خبر داد. او گفته بود: «با آقای احمدی‌نژاد صحبت کردم و ایشان قول دادند در همه‌جا یار و یاور سینمای ایران باشد و پیشنهاد دادم شورای‌عالی سینما با ریاست ایشان هر شش‌ماه یک‌بار برگزار شود.»

تشکیل این شـــورا در آخرین روزهای تیرماه سال ۱۳۸۹ با تأیید وزیران در جلســـه هیـــأت دولت به‌طـــور قانونی مصوب شد. دی‌ماه ۱۳۸۹ نخســـتین جلسه شورای‌عالی ســـینما با حضور رئیس‌جمهور وقت برگزار شد و مصوباتی همچون ضـــرورت تأمین تجهیزات فنی ســـینما، احداث سالن‌های ســـینمایی، رفع مشـــکل بیمه، بازنشستگی و بیکاری هنرمندان و سینماگران و تشکیل سازمان مستقل سینمایی و احداث ســـالن‌های ســـینمایی مورد تأکید و موافقت قـــرار گرفت. در آن نشســـت مقرر شـــده بود که مسائل مربوط به تشکیل سازمان مستقل سینمایی و بیمه هنرمندان و پیشکســـوتان پس از بررسی‌های کارشناسی برای تصویب در جلسه بعدی شورای‌عالی سینما ارائه شود و دولت بر اختصاص اعتبار مســـتقلی برای رفع مشکلات و ارتقای سطح سینمای کشـــور تأکید کرده بود. همچنین تأمین اعتبار لازم برای تاســـیس شـــهرک‌های سینمایی، حمایت از هنرمنـــدان و فعالیت‌های ســـینمایی، معافیت سینماگران از پرداخت مالیات نیز ازجمله مواردی بود که در جلسه شورای‌عالی سینما مورد تأکید قرار گرفت؛ مسئله‌ای که هنوز هم دغدغه اهالی سینماست.

دی‌ماه ســـال ۹۰ یک‌بار دیگر جلسه شـــورای‌عالی سینما با حضور رئیس‌جمهور وقت برگزار شـــد ولی دولت جدید (یازدهم) که بر ســـر کار آمد، جلســـه‌های اولیـــه صرفا با حضور وزیر و رئیس وقت سازمان ســـینمایی (علی جنتی و حجت‌الله ایوبی) تشکیل می‌شـــد. در سال ۱۳۹۳ ایوبی، رمضانعلی حیـــدری خلیلی را به‌عنوان رئیـــس دبیرخانه شورای‌عالی ســـینما منصوب کرد ولی در مهرماه ۱۳۹۴ گفت که مشخص نیست، رئیس‌جمهوری (حسن روحانی) چه تاریخی بتواند در این شورا حاضر شود و در نهایت چند ماه بعد یعنی فروردین ســـال ۱۳۹۵ انحلال شورا به‌طور رسمی اعلام شد.

قرار بود شورای‌عالی سینما حکم شورای‌عالی انقلاب فرهنگی را پیدا کند

جواد شمقدری، رئیس اسبق ســـازمان سینمایی، مؤسس و بنیانگذار شورای‌عالی ســـینما و یکی از مدافعان عملکرد این شوراست. شـــمقدری درباره دلایل تشکیل این شورا می‌گوید: اینکه چرا و چگونه شورای‌عالی سینما در دوره‌ای که به‌عنوان معاون سینمایی فعالیت می‌کردم شکل گرفت، دلایل پنهان و آشکار بسیاری دارد، اما مسئله این است که هرچند تلاش و زحمات بسیاری صورت گرفت تا این شورا بتواند شکل گرفته و به وظایف خود عمل کند، اما با روی‌کار آمدن دولت آقای روحانی شورا منحل شد. فکر می‌کنم اگر اهالی سینما دغدغه و دلسوزی نسبت به حوزه سینما دارند، باید بررســـی کنند که چرا در دولت آقای روحانی، رؤسای ســـینمایی و وزیر وقت تصمیم می‌گیرند که این شـــورا را منحل کنند. اگـــر به‌دنبال دلایل این امـــر بگردید متوجه بسیاری از فریبکاری‌ها در سینما می‌شوید.

حل مشکلات کلان ســـینما، ماموریت اصلی شورای‌عالی سینما بود. شمقدری در این‌باره به مهر می‌گوید: مجموع قوانیـــن و آیین‌نامه‌هایی که در حوزه ســـینما وجود دارد، شـــاید بیش از ۷۰ درصد آن، مصوبات هیأت دولت است که این مصوبات در جریان برگزاری جلســـات هیأت دولت با حضور رئیس‌جمهور تصویب می‌شود. در دوره‌هایی، این آیین‌نامه‌ها و قوانینی که دســـتمایه کار کارگزاران حوزه سینما است، نیاز به بازبینی، بازنگری و اصلاح دارد. حتی گاهی نیاز به حذف برخی از آیین‌نامه‌ها بوده تا به جای آن قوانین جدیدی را جایگزین کنند.

دوران تازه

حالا و پس از سال‌ها تعطیلی شورای‌عالی سینما، این شورا وارد دوران تازه‌ای از فعالیت‌هایش شـــده است. اگر قرار به مقایسه باشد می‌توان گفت ســـینمای ایران نسبت به یک دهه پیش با مشـــکلات پیچیده‌تری مواجه شـــده است؛ سینمایی که نیازمند تصمیم‌گیری‌های کلان در بالاترین سطوح است تا بتواند بر مشکلاتش فائق آید. برای بررسی اینکه اعضای شورای‌عالی ســـینما چه تصمیماتی خواهند گرفت و چگونـــه از ظرفیت‌های این شـــورا بهره می‌گیرند باید صبوری پیشه کرد. فعلا تشکیل نخستین جلسه شورا را باید به فال نیک گرفت؛ هرچند که از این جلســـه چیزی جز کلی‌گویی بیرون نیامد ولی اگر بخواهیم نیمه پرلیوان را ببینیم باید چشم انتظار آینده باشیم و امیدوار به اینکه در ماه‌های آتی، شورای‌عالی سینما، کارکرد و تأثیرش را نشان دهد و نقش شاه‌کلید را برای حل مشکلات کلان سینمای ایران ایفا کند.